



ESKADER TILL POLEN 2017

Del två av en tvådelad eskader

Bakgrund

Årets eskader kom att bli litet ovanlig på så sätt att vi hade en Rikseskader som uppvärmning. Bornholm är ett lämpligt etappmål är man ska ta sig från Västskusten till Polen.

Rikseskadern i Nexö

Rikseskadern till Bornholm har beskrivits i en tidigare artikel. För vår del blev det en rätt kort och intensiv affär med en klar prägel av transportsegling. Dagarna i Nexö blev väldigt lyckade, och fick oss att vilja komma tillbaka för att se mer av den vackra ön.

Kołobrzeg (Kolberg)

Kołobrzeg var från början en slavisk bosättning, som under 1100-talet fick en tysktalande befolkning och var från slutet av 1200-talet medlem av Hansan. Under 30-åriga kriget blev staden svensk innan den så småningom återlämnades till tyskarna. Staden blev svårt skadad under andra världskriget och tillföll Polen efter krigsslutet 1945.

Idag är staden en populär badort, som lockar mängder av polska och tyska turister. Det finns en nybyggd marina med utmärkta faciliteter och bekvämt promenadavstånd in till centrum. Tillsseglingen är enkel då staden ligger i en flodmyrning. Det är bara att puttra för motor en liten bit



uppför floden och så är man framme.



Detta var för de flesta av oss i eskadern den första kontakten med Polen. För vår egen del var detta något vi hade sett fram emot i flera år, och det var med spänning vi gav oss ut på en första promenad. Vi kunde konstatera att man har spenderat mycket pengar på att bygga upp staden efter krigets härjningar, framförallt efter 1989. Det har resulterat i en vacker liten stad med flera parker



och fin strandpromenad.



Detta blev även vårt första möte med det polska köket och bryggerier. Vi kunde konstatera att båda var positiva upplevelser: vi åt och drack väldigt gott under hela vår tid i Polen. Inte minst när vi sista



kvällen åt middag tillsammans på restaurang Domek Kata, polska för bödelshuset. En restaurang med lokal atmosfär och rustik inredning i flera våningar. Där fick vi bland annat smaka Zurek, en traditionell polsk soppa gjord på rågmjöl och grönsaker. Den smakar mycket godare än det låter!

Swinoujscie (Swinemünde)

Efter en liggdag i Kołobrzeg var det dags att dra vidare till Swinoujscie (Swinemünde på tyska). Det blev inte mycket till segling i den svaga vinden, så de flesta stöttade med motor. Om den polska kusten är inte så mycket att säga. Det är en enda lång sandstrand, då och då avbruten av någon flod- eller åmynning. Å andra sidan är det väldigt lättnavigerat och man behöver bara se upp för en och annan fiskebåt.

Som namnet antyder ligger också Swinoujscie i en flodmynning. Gästhamnen är en före detta sovjetisk flottbas, som har rustats upp. Man förtöjer vid flytbryggor mellan Y-bommar och det var ganska gott om plats. Eftersom vi bara skulle stanna till för natten brydde vi oss inte om att åka in till stan utan stannade i hamnen, där det fanns ett par restauranger.

Szczecin (Stettin)

Också Szczecin var tidigare en Hansastad och under stormaktstiden en del av Svenska Pommern. Staden är ungefär lika stor som Göteborg. Den är ett viktigt centrum för nordvästra Polen, med universitet och en stor hamn.

För att ta sig till Szczecin från Swinoujscie kör man först uppför floden Swina. Efter någon timma är man så ute på Oderlagunen (Stettiner Haff i våra tyska sjökort). Lagunen är cirka 25 gånger 10 nautiska mil och mestadels cirka fyra meter djup. Det är ett populärt seglingsområde och vi såg massor av polska och tyska båtar. När vi var där var det ingen vind, så vi gick för motor i farleden, som muddras till större djup. Det är rätt intensiv trafik till och från Szczecin, men det är gott om plats. Efter Oderlagunen är det cirka 15 sjömil att köra uppför floden Odra (Oder).



Eskader/Långfärdskommittén, SXX, Västskustkretsen

I Szczecin kör man ända fram till första bron. Där girar man skarpt babord och så är man inne i den nybyggda marinan. Man ligger bra vid flytbryggor med kraftiga Y-bommar.





I Szczecin hade vi två liggedagar för att kunna hinna med allt vi ville göra. Tyvärr så öste regnet ner mest hela tiden, så promenader blev rätt blöta upplevelser. Redan första kvällen hittade vi en restaurang alldeles intill marinan, i ett före detta slakthus. Där serverades det den bästa maten på hela resan men den var mer av internationell karaktär fast med rimliga priser. Som omväxling trevligt men kanske inte det man i första hand letar efter. Polsk mat är väl värd att smaka. För ovanlighetens skull pratade flera av servitörerna riktigt skaplig engelska, vilket ytterligare höjde ställets betyg.

I Szczecin ägnade vi oss åt sådant som man gör i en större stad. Det blev promenader, shopping, busstur med guide, restaurangbesök med mera. Vid några tillfällen var vi verkligen glada för att vi hade Jacek och Maggan med oss. Det är inte helt lätt att handla mat när man inte har en aning om vad paketen och burkarna innehåller. Mejeridisken går fint att hitta, men vad som är mjölk och vad som är filmjölk är inte lika enkelt att lura ut. Besättningen på en av båtarna hade oturen att få tag på vitlöksmör i stället för vanligt smör. Inte så gott på frukostmackan! Annars var det som att handla på ICA Maxi hemma i Göteborg: stort och välsorterat, dessutom med polska priser.

Liksom i Kołobrzeg avslutades vistelsen i Szczecin med gemensam middag. Det var som vanligt gott och spännande.

När vi nästa morgon lämnade Szczecin var vädergudarna åter på vår sida. Regnet hade slutat och solen tittade fram. Vi vinkade adjö till staden och körde åter nerför Oder.



Karnin

Den vidare färden mot Tyskland var planerad att gå via Stettiner Haff, och vidare på Peeneströmmen till Peenemünde. Det fanns en komplikation i form av två broar som skulle passeras, vilka bara öppnar på bestämda tider. För att hinna till sista öppningen av andra bron i Wolgast beräknade vi



avgång från Szczecin klockan 04:30. Det var ingen som var särskilt pigg på det, så vi gjorde om planen. Vi lade in ett stopp för natten i Karnin, ett litet ställe strax före första bron. På det viset kunde vi ta litet sovorgon i Szczecin och inte behöva stressa. Dagen efter skulle bron i Zecherin öppna 08:45 och dit var det bara en knapp halvtimme att köra.

Det blev en fin dag på Stettiner Haff. Inte så mycket vind, så de flesta av oss motorseglade. Vi kom fort på att det var bäst att hålla sig i den utprickade farleden. Inte för att det var så grunt, utan för att det fanns bottengarn överallt. De var långa, dåligt utmärkta och svåra att se. Här hjälper det med lokalkännedom.



Mitt ute på lagunen passerade vi gränsen till Tyskland och det var dags att byta gästflagga. Vi vinkade ett sista adjö till Polen och tackade för den här gången.

Karnin visade sig vara en oväntad liten pärla. Hamnen var inte stor – en av våra båtar fick lägga sig utmed akterstolparna och besättningen klättra över de andra båtarna, men det var inga större problem. Här hade vi en sådan där kväll när eskadersegling är som bäst. Det fanns bänkar och bord under tak där vi kunde sitta. Alla bidrog med något gott till bordet och massor av gott humör, så att kvällen blev riktigt minnesvärd.

Kröslin/Peenemünde

Kröslin är en stor marina på västsidan av Peeneströmmen nära dess norra ände. Tvärs över strömmen ligger Peenemünde, som bland annat är känt för att det var här som Gustaf II Adolf och den svenska armén landsteg när man skulle ge sig in i det 30-åriga kriget.



Eskader/Långfärdskommittén, SXX, Västskustkretsen

I mer modern tid är Peenemünde känt för att det var här som tyskarna utvecklade sina V1 och V2-raketer under andra världskriget. V2-raketen kom så småningom att utgöra grunden för såväl det amerikanska som det sovjetiska rymdprogrammen.

I Peenemünde har man idag ett museum om rakettiden. För vissa av oss var detta en upplevelse som var efterlängtat sedan många år. Vi var en grupp på cirka halva eskadern som tog turbåten från Kröslin till Peenemünde. Det tog några timmar att gå igenom hela museet, och när vi kom ut så



Eskader/Långfärdskommittén, SXX, Västskustkretsen

regnade det. Förstås.



Eskader/Långfärdskommittén, SXX, Västskustkretsen





Det blev litet strul med återresan, då vi inte hade lyckats förstå tidtabellen riktigt. Båten gick till en annan liten by, ett par kilometer från Kröslin, och vi fick besked att det var sista turen för dagen. Efter en stunds förhandling med besättningen på turbåten gick de med på att köra oss tillbaka till Kröslin trots allt. Förutom oss svenskar var det även ett par tyska familjer som hade missförstått turlistan, så det var inte helt och hållet våra bristfälliga tyskkunskaper som var orsaken. Hursomhelst så löste det sig. Vi kom tillbaka dit vi skulle, och besättningen fick rätt rejält med dricks.

Stralsund

När man skall till Stralsund söderifrån har man en broöppning att passa. Man får räkna litet och lura ut när det kan vara lagom att ge sig av. För oss var det ganska lagom att gå vid åttatiden på morgonen för att passa lunchöppningen av bron. Det var som vanligt litet dåligt med vind, så det blev ännu en dag med motorsegling. Den här dagen var vi glada för att ha modern navigationsutrustning i form av en kartplotter. Vi hade lagt en rutt med bron i Stralsund som slutmål. På det viset var det bara att köra i lagom fart så att plotters ETA visade på fem minuter före broöppningen. Eftersom tyska brovakter är väldigt punktliga så funkade det fint. Från bron är det bara någon sjömil in till gästhamnen i Stralsund – det klarar man utan särskilda hjälpmedel.

Väl inne i Stralsund är det ofta litet svårt att hitta en plats, särskilt när man kommer ett dussin båtar på en gång. Det tog en stund, men till slut låg alla gott förtöjda. I sådana här lägen är det fint att vara en grupp som hjälps åt. En handhållen VHF-radio är till stor hjälp.

Vi hade gjort om våra planer en smula, så det skulle bli avslutningsmiddag redan samma dag som vi kom. Vi hittade en trevlig restaurang vid stora torget som gärna tog emot ett tjugotal svenska seglare. Vi fick till och med en egen del av restaurangen där vi satt ostört. Det serverades god tysk husmanskost och lokalt öl, så alla blev mätta och belåtna.

Det kändes som vanligt en aning vemodigt att säga tack och adjö till våra vänner nya och gamla.

Slutord

Vi hade fått höra att det skulle vara väldigt fint och trevligt i Polen. Sanningen var att det var ännu bättre än vi hade förväntat oss. Bra hamnanläggningar, god mat och mycket att se är en sammanfattning av vår upplevelse. Det var förstås en väldig hjälp att vi hade eskaderledare som kunde språket. Det tycks vara dåligt ställt med kunskaper i engelska hos polackerna, men de flesta vi mötte kunde prata bra tyska.

Att vädret inte var så samarbetsvilligt alla gånger fick vi bara stå ut med. Det blev mer motorgång än vad vi hade önskat oss, men det får man ta.

Navigationsmässigt var det inga som helst problem. Vi hade tyska sjökort hela vägen, och de stämde föredömligt. Det är väl utprickat överallt och lätt att hitta. Det enda man behövde se upp med var fiskeredskapen i Stettiner Haff, men de låg alla utanför farleden, så det var inga problem.



Eskader/Långfärdskommittén, SXX, Västskustkretsen

Allt detta innebär att vi kan rekommendera alla ett besök i våra södra grannländer. Fina hamnar, charmiga städer, god mat och dryck samt trevliga människor – vad mer kan man önska?

Vi vill tacka alla medverkande som bidrog till att årets Poleneskader blev ett så trevligt minne!